

[Niels Hølvæg Petersen.]

færdig form, der presses ned over medlemsstaterne, men som en ramme om fredelige forhandlinger til løsning af fælles problemer. Der vil i praksis, tror jeg, vise sig overordentlig store vanskeligheder med at nå frem til enighed, snart på det ene, snart på det andet område. Danmark vil have sine synspunkter og sine nationale interesser at varetage, andre medlemsstater vil have deres. Den hovedforpligtelse, vi indgår på, er forpligtelsen til at søge at finde løsninger på ofte meget vanskelige og undertiden meget trivielle problemer, som er fælles for en række europæiske stater.

Der er en tendens til i diskussionen at trække modsætningerne hårdt op, fra modstandside til at male alt i de mørkeste farver, og omvendt for tilhængerne. En stor fare ligger i, at nuancerne herved går tabt. Faren er, at man ligesom forledes til at tro, at der er en på forhånd lagt automatik i den fremtidige europæiske udvikling. Det tror jeg ikke på, og selv om en sådan findes for en historisk bagklog betragtning om 50 år, er jeg i hvert fald overbevist om, at det ikke er nogen her til stede i salen givet at beskrive den blot nogenlunde konkret. Fællesmarkedet er en mulighed, en begyndelse på en international bestræbelse, som ligger i en meget klar forlængelse af de bestræbelser, som mit parti har prøvet på at udfolde i det internationale samarbejde. Der er under denne synsvinkel et perspektiv i det europæiske samarbejde, som helt savnes ved at stå udenfor. At stå udenfor giver Danmark ringere muligheder for at påvirke den internationale udvikling i en fremskridtsvenlig retning.

Jeg vil komme ind på nogle betragtninger om det nordiske samarbejde, for vi har selvfølgelig en klar forpligtelse til også at udvikle vort samarbejde med vore næreste naboer.

Jeg vil her pege på, at presset fra den europæiske udvikling har ført til en række betydningsfulde beslutninger på det nordiske samarbejds område. Vi har for det første fået oprettet et nordisk ministerråd med et dertil knyttet særligt sekretariat, som kan træffe hurtige beslutninger, og som kan tilføre det nordiske samarbejde både mere dynamik og mere systematik, end det hidtil har haft.

Vi har fået en nordisk kulturaftale, hvis navn måske er noget misvisende, for aftalen drejer sig ikke alene om et samarbejde på kulturelle områder, men om en vidtgående bestræbelse for at samarbejde inden for uddannelse og inden for forskning. Til kulturaftalen er også knyttet et særligt sekretariat. Vi har stor grund til at tro, at med opbygningen af et særligt sekretariat vil også denne side af det nordiske samarbejde i årene, der kommer, få mere kraft og mere dynamik.

Vi har fået en særlig nordisk transportoverenskomst, og der er lavet et sekretariat for Nordisk Råds præsidium, som betyder en klar styrkelse af parlamentarikernes muligheder for at arbejde inden for Nordisk Råd. På sidste møde i Nordisk Råd vedtoges et handlingsprogram, der forpligtede regeringerne til at fremlægge forslag om nordisk samarbejde på regionalpolitikens, miljøpolitikens og erhvervs politikens område. Dette er ting, der er sket inden for det sidste år eller så under pres fra den europæiske udvikling.

Samtidig med disse nydannelser i det nordiske samarbejde bevares det nordiske arbejdsmarked, den nordiske frihandel, det nordiske udenrigspolitiske samarbejde, bl. a. inden for FN, når det drejer sig om udviklingsbistand, og selvfølgelig også det nordiske samarbejde, når det drejer sig om det store felt af juridiske problemer. Nordek gik i stykker, og det var en stor skuffelse her i Danmark. Men det nordiske samarbejde gik ikke i stå og gik ikke i stykker. I kraft af de beslutninger, der er truffet inden for det sidste års tid, er der i dag mere indhold i det nordiske samarbejde end nogen sinde. Det er en betragtning og en vurdering, der også deles i de andre nordiske lande.

Der er blandt modstanderne undertiden en tendens til at ville hævde, at bare Danmark og Norge ikke blev medlem af fællesmarkedet, ville der ikke være grænser for, hvad der kunne udrettes yderligere i det nordiske. Jeg tror, dette er en farlig misforståelse. For det første overser man de hidtidige vanskeligheder, vi har haft, ved at blive enige, overser de modsætninger i synspunkter og interesser, som hidtil har bestået blandt de nordiske lande og forhindret meget vidtgående skridt på forskellige tidspunkter. Dernæst overser man, at ganske